

A full-page background image featuring a tranquil sunset over a body of water. The sky is a mix of soft pinks, oranges, and purples. The water is still, reflecting the vibrant colors of the sky. In the foreground, a white wooden rowing boat with a blue stripe is moored at a rustic wooden dock. The boat's reflection is clearly visible in the water. In the distance, a dark silhouette of a forested shoreline is visible under the twilight sky.

NETTIE DEES

Waar je
thuis
bent

ROMAN

LEESFRAGMENT

Eerder verscheen van Nettie Dees:

Ik. Jij. Wij. (2025)

Papieren vlinder (2024)

Levend verleden (2022)

Eerste Liefde (2021)

Beter dan gedacht (2019)

De derde dochter (2018)

NETTIE DEES

Waar je
thuis
bent

ROMAN

WAAR JE THUIS BENT

© 2026, Nettie Dees

Uitgave: september 2026

Omslagontwerp en binnenwerk: Jore ontwerp

Uitgave: Triple Boeken, Aalten

www.tripleboeken.nl

info@tripleboeken.nl

nettiedees@planet.nl

ISBN 9789083680972

ISBN e-book 9789083755212

NUR 344

Alle rechten voorbehouden.

DICHTBIJ • INSPIREREND • RAAK

1

Lotte zocht haar cursusmap. Het was de hoogste tijd zich daar opnieuw in te verdiepen nu ze volgende week verwacht werd op de onderwijsdag. Ze volgde de ONCO, de vervolgopleiding oncologie voor verpleegkundigen; werken en leren samen. Vier modules waren al afgerond toen ze in oktober overspannen raakte. Gelukkig kon ze de cursus een tijdje parkeren. Tot ze hersteld was. Haar supervisor op de afdeling hoopte wel dat Lotte het later weer zou oppakken, want er was gebrek aan verpleegkundig specialisten, zeker op oncologisch gebied. Zij had daar talent voor, zo beweerde hij. Zelf was ze niet op het idee van deze cursus gekomen, leren ging haar niet heel gemakkelijk af. Nadat ze eenmaal begonnen was, kreeg ze meer vertrouwen in zichzelf. Het was dan ook erg vervelend dat ze er een paar maanden mee moest stoppen. Het voelde als falen.

Waar had ze die map gelaten? Niet in de laptoptas, niet in de krankenbak, niet in de hoek van de bank of onder de kussens. Niet in de tas die ze altijd meenam naar haar werk. Daar zat wel iets anders in, een kaart voor Freek en Iris. Vergeten op de brievenbus te doen. Nou ja, niet echt vergeten, maar ze wist niet of ze er goed aan deed. Het was zo kwetsbaar, zo teer. Hun vijfde kindje was vlak voor de jaarwisseling op de wereld gekomen, een meisje na vier jongens. Charlotte had het syndroom van Down. Lotte en Leon waren eventjes bij hen op bezoek geweest, maar toch had Lotte de behoefte een mooie kaart te sturen. Het zou zo leeg zijn in hun woonkamer als er geen slinger van vrolijke geboortekaartjes hing. Wat zette je er dan op? Sterkte? Of: we denken aan jullie? Of: kunnen we iets voor jullie doen?

Haar ogen gleden langs de boekenkast. De onderste plank was voor de kinderboeken, daar mocht het wel rommelig zijn. Hoewel alleen Sofie met haar tien jaar een echte lezer was. Joris moest ze elke dag stimuleren, hij was net begonnen met lezen. Saar, de oudste, zat in de brugklas. Lotte wees haar regelmatig op het belang van lezen. En

dat niet alleen. Haar kamer opruimen, oefenen voor pianoles, op tijd naar bed. Lotte beet zowat het puntje van haar tong eraf om Saar niet tegen de haren in te strijken. Was zij zelf ook zo vroeg in de puberteit? Ze kon er zich niets van herinneren. Toch eens aan haar moeder Hanneke vragen.

Goed, waar was haar map? Ze haalde een hele boekenplank leeg en ruimde die weer netjes in. Meteen een goed begin van het nieuwe jaar. Hoe luidde het gezegde? Een opgeruimd huis helpt om alles in je hoofd op een rijtje te krijgen. Een tweede plank volgde, een derde. Voor de bovenste plank had ze de keukentrap nodig. Achter de voorste rij vond ze twee boeken waarvan ze wist dat ze die in huis had, maar waar ze lang niet naar omgekeken had. De eerste zag er fleurig uit, roze, met grote gele letters. Ah, dat was het psychologieboek dat handelde over het oudste dochter effect. Ze was ergens halverwege blijven steken met lezen. Ze bladerde erin en zag dat ze er van alles had bijgeschreven. Vooral uitroeptekens!

De relatietherapeut had het haar gegeven om haar te helpen inzicht te krijgen in haar relatie met Leon, maar vooral om zichzelf beter te leren kennen toen ze hulp had gezocht omdat ze overspannen was.

Het ging al een tijdje niet zo goed in hun huwelijk, ze hadden het allebei druk, druk, druk. Met werk, cursus, drie kinderen, Leons ouders die zorg nodig hadden. Haar ouders waren gelukkig fit en sprongen vaak bij in hun drukke gezin. Na de zomervakantie hadden ze besloten om hulp te zoeken, hoewel Leon er eerst het nut niet van inzag. Hij vond het soft om als man naar een relatietherapeut te gaan. Hij deed het voor haar. Later zag hij in dat het om veel meer ging dan hun huwelijk. Ook hij was erachter gekomen dat in het gezin van oorsprong vaak de basis ligt van je huidige gedrag. Hij moest zich vooral verdiepen in de vaderfactor, wie zijn vader vroeger voor hem was. Ook hij moest een boek lezen wat daarover ging. Volgende week woensdag al hadden ze de volgende sessie bij Bert, de therapeut.

Het tweede boek dat ze van de bovenste plank haalde, had ze helemaal niet ingekeken. De woorden spatten van het omslag af: *Helpt bidden echt?*

Hoe kwam ze hieraan? Natuurlijk, dat was het boek dat haar schoonzus Elsbeth vanuit het Engels in het Nederlands had vertaald. Lotte was oprecht vergeten dat ze een exemplaar van haar had gekregen. Ze herinnerde zich die middag haarscherp. Er gebeurde die dag veel tegelijk. Zij en Leon zouden naar de uitvaart van de vrouw van een dierbare collega van Leon gaan. En daarna reden ze meteen maar door naar Freek en Iris voor het kraambezoek. Elsbeth kwam oppassen.

‘Dat is mooi uitgevoerd, prachtige kleuren op de cover,’ had Lotte gezegd toen Elsbeth het pas uitgekomen boek aan haar gaf. Ze bekeek de voorkant, las de flaptekst. Wilde Elsbeth dat ze het zou lezen? Elsbeth zag haar twijfel.

‘Kijk er gerust in, ik laat het hier liggen.’

Gelukkig had Elsbeth niet verder gevraagd. Lotte kon geen woorden geven aan dat nieuwe gevoel, dat verlangen naar de veiligheid en de rust van het bij God horen.

Dat gevoel was niet ineens gekomen. Tussen alles door waren zij en Leon onafhankelijk van elkaar tot dezelfde gedachte gekomen: niet alleen waren ze in de loop van de tijd elkaar kwijtgeraakt, ook het geloof in God.

Lotte vergat dat ze naar haar cursusboek op zoek was. Ze nestelde zich met het boek in de hoek van de bank, streek met haar hand over het omslag. Zachte kleuren, van donker onderaan naar heel licht, bijna wit aan de bovenkant. Een duif die kwam aanvliegen vanuit de rechterbovenhoek.

Opnieuw beginnen, ja, zo waren ze het nieuwe jaar ingegaan. Met elkaar en met God. Goede voornemens die vroegen om invulling.

Ze rekte zich uit, bond een nieuwe staart in. Het was hoog tijd dat ze gingen nadenken hoe dat dan moest. Leon voelde er niet veel voor om naar de kerk te gaan. Trouwens, welke kerk zou dat moeten zijn? Ze waren er zo lang uit geweest, ze wisten zich vast niet goed een houding te geven.

Waar begin je als je met een gezin met jonge kinderen een christe-

lijke invulling aan het leven wilt geven? Hoe zou Saar daar tegenover staan? De basisschool was algemeen christelijk. De kinderen kregen wel de Bijbelverhalen mee en wisten daar ook best wat vanaf. Maar bidden en lezen aan tafel? Nee, dat hadden ze nooit meer gedaan.

Aarzelend sloeg ze het boek open.

‘Opnieuw beginnen is niet zo eenvoudig als het lijkt. Soms zie je glashelder hoe het moet, wat je wilt, wat het doel is, en op andere momenten is het zicht minder dan vijf meter.’

Met een klap sloeg ze het boek dicht. Dit was precies wat ze dacht. Net of er iemand tegen haar aan het praten was op deze kale maandagmiddag in het nieuwe jaar. Doodeng. Ze luisterde naar de achtergrondgeluiden. De wasmachine stond te centrifugeren, de vuilnisauto ratelde door de straat. Ze vloog op, de groene bak vergeten! Weer binnen las ze verder.

‘Wil jij werkelijk veranderen? Ga terug naar start. Het begin. Terug naar de essentie. De essentie van jou als mens. De essentie van het leven. Op wilskracht zal het je niet lukken om werkelijk te veranderen. Start je dagen voortaan sterk met stilte en begin vanaf nu met de Bijbel. Want je leven zal pas veranderen als je iets verandert in dat wat je dagelijks doet. Routine veranderen geeft mogelijkheden tot groei.’

Ergens ging een alarm af, het duurde een paar seconden voor ze zich realiseerde dat het haar mobiel was. Tijd om Joris en Sofie van school te halen. Ze zette het boek terug in de kast, stopte de gevonden cursusmap bij de laptop en trok haar jas aan. Peinzend fietste ze naar school. De zinnen uit het boek resoneerden in haar hoofd. Routine veranderen...

De vrijdagavond in elk geval niet, dat was de gezinsavond. Die traditie hadden ze met ingang van het nieuwe jaar in ere hersteld. Op de deur van de koelkast hing een schema met daarop het rooster van Saar, dat van Lotte, alle extra's buiten schooltijd, zoals fluitles van Sofie, pianoles voor Saar, zwemles van Joris. Op een apart blaadje de data van de eerste vier vrijdagavonden. Joris mocht beginnen omdat hij de kleinste was. Ook mocht hij kiezen wat ze zouden eten.

Hij had het donderdag aan tafel trots verteld: ‘Ik ben aan de beurt

morgen, en ik kies...'

Hij rekte het expres. 'Boerenkool!'

'Joris! Dat meen je niet!' riep Sofie. 'Dat lust je niet eens.'

'Grapje moet kunnen,' lachte Joris. 'Nee, ik kies voor pizza.'

'Vers of diepvries?' wilde Leon weten want op vrijdag kookte hij en was Lotte laat thuis van haar werk.

'Doe maar... wat is vers eigenlijk?'

'Dan maak ik de pizza zelf.'

'Niet doen,' riep Saar. 'Neem diepvries, die is tenminste lekker.'

'Nou jongedame,' zei Leon quasi streng. 'Je hebt niet veel vertrouwen in je vader.'

'En daarna wil ik een film kijken.'

'Dat is goed, jij mag het zeggen. We kiezen die wel samen uit,' zei Leon.

'Als het maar niet al te kinderachtig is,' mopperde Saar. 'Anders vinden wij er niets aan, hè Sofie?'

Lotte dacht dat het precies zo ging als ze had verwacht. Het zou nog best een opgave zijn om vijf hoofden en vijf zinnen bij elkaar te houden op vrijdagavond. Tegelijk was dat wat zij en Leon in het hoofd hadden toen ze de regel afspraken, namelijk dat je leert om rekening met een ander te houden. Te accepteren dat sommige dingen anders lopen dan jij wilt. Dat hoeft niet slechter te zijn, integendeel.

Zelf was ze als laatste aan de beurt, over vijf weken pas. Jammer, want een mooie christelijke film leek haar wel wat. Ze had al eens gezocht. Er waren genoeg films voor alle leeftijden. Hoe zouden de kinderen daarop reageren? Moesten ze er niet al eerder over praten? Hen betrekken in de nieuwe fase waar ze met het gezin in terechtgekomen waren?

Sofie had er wel eens naar gevraagd, waarom opa Nico en oma Hanneke wel naar de kerk gingen en zij niet. Daar hadden ze toen een beetje vaag op gereageerd, besepte Lotte. Iets in de geest van dat de zondag er ook is om uit te rusten, dat papa en mama dat nodig hadden. Misschien was de vraag van Sofie een goede aangever om erop terug te komen. Ja, dat zouden ze kunnen doen.

Ze legde het later die avond in bed meteen voor aan Leon.

‘Het is best moeilijk om ergens te beginnen,’ beaamde hij. ‘Dit lijkt me een goede insteek. Wanneer vroeg Sofie dat? Lang geleden?’

‘Volgens mij was dat rond de kerst.’

‘Morgenochtend leggen we het aan de kinderen voor.’

Hij rolde zich op zijn zij en streelde haar wang. ‘Ik houd van je, Lotte van Dalen. Weet je dat wel?’

Ze glimlachte. ‘Ik van jou.’

Op zondagmorgen zaten ze zoals elke zondag met het hele gezin aan een laat ontbijt. Saar en Sofie in hun roze onesie en met verwarde haren. Joris had de capuchon van zijn blauwe trui over zijn hoofd getrokken. Saar die naast hem zat, plaagde hem ermee en trok de capuchon van zijn hoofd. Lotte had gehoopt dat Saar daarmee klaar zou zijn nu ze op de middelbare school zat. Ze werd toch echt te groot om haar broertje te plagen. Ze dacht erover om de plaatsen aan tafel te wisselen.

Het eerste kopje koffie van de dag smaakte heerlijk. Hoe zouden de kinderen reageren op de aankondiging dat ze van plan waren de zondag anders te besteden? Leon tikte met zijn mes tegen de rand van zijn koffiebeker. ‘Mama en ik willen iets met jullie bespreken.’

Het werd ineens heel stil.

Sofie trok wit weg. En tranen stonden in haar ogen toen ze zei: ‘Het ging toch goed toen jullie met die meneer gingen praten?’

‘Ach lieverd,’ zei Lotte en sloeg haar arm om Sofies schouder. ‘Dat is het niet, gelukkig niet.’

Ze hadden de kinderen verteld dat papa’s en mama’s ook weleens advies nodig hadden om de kinderen goed op te voeden en dat ze daarom op woensdagavond soms naar iemand gingen die raad gaf. Het woord ‘therapeut’ hadden ze niet genoemd. Opa Nico en oma Hanneke pasten dan op, ze waren er op woensdagmiddag toch altijd al.

‘Echt niet?’ vroeg Saar.

‘Nee, het is juist iets heel anders, iets heel moois,’ zei Leon.

‘Een verrassing!’ gilde Joris.

Op dat moment ging Lottes telefoon.

‘Oma Hanneke,’ zag Lotte. Vreemd, om deze tijd zaten haar ouders altijd in de kerk.

‘Ja, ma, met mij.’

‘Lotte, ik, Nico, we zijn aangereden en...’

‘Wát zeg je? Jongens, kan het even stil zijn, ik versta oma niet.’

Ze liep van tafel en klemde de telefoon tegen haar oor.

‘Zeg het nog eens, ma, wat is er aan de hand?’

Ze hoorde haar moeder luid snikken. Veel lawaai op de achtergrond, het leek wel een sirene.

‘Ma, wat is er? Waar ben je?’

‘Op weg naar het ziekenhuis, in de ambulance.’

‘Welk ziekenhuis?’

‘Waar jij werkt, geloof ik. O, en ik weet niet eens waar Nico nu is. Hij, misschien, hij zei niks meer.’

‘Ik kom meteen.’

Verontrust liep ze terug naar de ontbijttafel.

‘Wie was dat? Je moeder?’ Leon trok zijn wenkbrauwen op en gaapte diep. Had hij toch een beetje een kater! Na een drukke dag op de zaak hadden ze met al het personeel nog wat gedronken. Daarna had Gerard, zijn baas, hen uitgenodigd ergens in de stad eerst een hapje te eten en vervolgens te gaan stappen. Henk, zijn collega die net weduwnaar was, ging niet mee. Leon voelde zich niet erg op z’n gemak, het was een gigantische herrie in dat café. Na een paar rondjes was hij naar huis gefietst.

‘Een ongeluk? Je meent het. Is het erg?’

‘Ik weet het niet, ik ga er meteen naartoe.’

Lotte dronk staand het glas sap leeg, pakte een krentenbol en griste de autosleutels uit de la.

‘Mama! U zou me naar Jasmijn brengen!’ zei Saar.

‘Wat dacht je van fietsen?’

‘Met dit weer? Het is ijskoud.’

Dat klopte, het dak van de schuur was wit van de rijp en op de voor-

ruit van de auto lag een dun laagje ijs.

‘Ik laat weten hoe of wat, misschien ben ik wel snel terug.’

Ongeduldig krabde ze de ruit schoon. Dat kostte haar tijd, kostbare tijd. Het zicht was nog niet optimaal toen ze al wegreed. Verwarming hoog, heteluchtblazer aan. Intussen vlogen haar gedachten alle kanten op. Ma overstuur, dat was niets voor haar. Een ongeluk. Hoe erg was het? Misschien viel het mee. Als verpleegkundige dacht ze vaak meteen het ergste.

Rob, ze moest hem bellen, hij woonde het dichtstbij. Haar broer nam niet op, de telefoon ging op de voicemail over. Elf uur, hij zat natuurlijk ook in de kerk, de dienst was nog niet afgelopen. Ze sprak gehaast in dat er een ongeluk gebeurd was, dat Nico en Hanneke in het ziekenhuis lagen en of hij wilde komen.

Ze parkeerde slordig en rende naar de ingang van de SEH. Ongeduldig wachtte ze tot de portier de deur opendeed.

‘Lotte! Je ouders zijn een uur geleden binnengebracht,’ zei de verpleegkundige aan de balie. ‘Ernstig ongeval.’

‘Is het zo erg?’

‘Het traumateam is met je vader bezig, je moeder ligt in de kamer ernaast.’

Lotte rende, duwde het gordijn opzij. ‘Ma!’

Het bovenbeen was afgedekt met gaas en haar rok was gescheurd. De trui opengeknipt aan de rechterkant, ook daar wit gaas.

‘Been gebroken?’

‘Ze denken de heup. Er moet nog een foto gemaakt worden, zeiden ze, maar ze waren nu druk met je vader. Mijn arm doet ook pijn. Hier.’ Ze wees naar haar rechterarm en -hand.

‘Heeft u al pijnstilling gehad?’

‘Net ja, een spuitje.’

Hanneke snikte. ‘Met mij is het niet heel erg, geloof ik. Maar Nico, ze zijn al een hele tijd met hem bezig. Ik weet nog niks. Wil jij gaan kijken?’

‘Ik ga zo. Eerst wil ik weten wat er gebeurd is.’

Hortend en stotend vertelde Hanneke dat ze op de fiets onderweg

waren naar de kerk toen een auto met hoge snelheid de bocht om was gekomen en vol op hen ingereden was. Zij kon nog net remmen en viel opzij. Nico was half onder de auto terechtgekomen.

‘Jullie waren op de fiets! En het was glad vanmorgen.’

‘Daar lag het niet aan. Die automobiliste verloor de macht over het stuur, zei de politie later. En ze had gedronken. Haar vriendje zat ernaast en een ander stel achterin.’

Lotte sloeg haar armen om haar moeder heen. ‘Wat vreselijk, ma. Ik ga naar pa en dan kom ik meteen weer bij u.’

Met lood in haar schoenen duwde ze de zware deur van de traumakamer open. Haar vader lag op de brancard, omringd door zeker vijf mensen met een traumavest aan. Veel rumoer van stemmen, rubber-schoenen op de vloer, piepjes.

‘Mag ik?’ Ze kwam een stap dichterbij.

‘Ah, jij bent het,’ zei de SEH-arts. ‘Is dit je vader?’

Ze keek en knikte. Hij lag met dichte ogen, ademde in een zuurstofkapje, had een nekraag om, zijn hartslag werd gemonitord en in zijn arm zat een infuus. Overhemd en broek waren bebloed.

‘Pa? Ik ben het, Lotte.’

Hij deed zijn ogen open. Probeerde een glimlach. Ze kneep in zijn hand.

‘Tja,’ zei de arts. ‘Een dronken jongedame in de auto van haar pa. De politie was er snel bij. Het had nog erger af kunnen lopen als je vader geen helm op had. Hij heeft meerdere botbreuken, we vermoeden ook inwendige bloedingen. Het is nogal gecompliceerd, we overwegen hem naar het EMC in Rotterdam over te plaatsen als hij gestabiliseerd is.’

Ze knikte. Pa. Hij lag daar zo stil, zo helemaal niet zoals hij altijd was: levendig, vol humor, actief. Weer kneep ze in zijn hand.

‘Pa? Ik ben er hoor. En met ma gaat het wel. Het komt goed.’

‘We laten het weten als hij vervoerd wordt. Je blijft zeker bij je moeder?’ zei de arts.

Lotte knikte. ‘Wat kan ik tegen haar zeggen? Of komt u zelf bij haar langs?’

‘Doe ik, eerst je vader.’

Ze wankelde de gang op, het leek wel of haar benen het begaven.

‘Kom even zitten, Lotte,’ zei de vriendelijke stem van een collega.

In de post werd ze op een stoel gezet. Ze kreeg een bekertje water en een tissue.

‘Ik moet naar mijn moeder,’ stamelde ze.

‘Eerst bijkomen.’

Ze nam een paar slokken en voelde zich weer wat rustiger worden. Niet zo in paniek raken, sprak ze zichzelf toe. Ze leefden allebei nog. Het had inderdaad erger kunnen zijn. Ze keek naar de monitoren, naar de lege rode stoelen. Het was hier stil op zondag.

Vreemd om weer op de SEH te zijn. Vlak voor de zomer was ze hier met Joris. Hij had zijn been gebroken met spelletjes doen op het schoolplein en kreeg gips. Dat vond ze toen lastig en ingrijpend. Het was niets vergeleken met nu. Ze dronk het bekertje leeg, streek haar haren naar achter en stond op.

Ineens was Rob daar. ‘Wat is er gebeurd? Is het erg?’

‘Rob! Ik ben blij dat je er bent.’ Ze omhelsden elkaar en Lotte vertelde in het kort wat ze wist.

Daarna keerde ze zich naar de verpleegkundige. ‘Kun je me wat meer vertellen over de toestand van mijn moeder?’

‘We denken dat ze haar heup gebroken heeft. Waarschijnlijk ook een hersenschudding.’

‘En de arm?’

‘Die lijkt alleen geschaafd. Maar ze heeft er veel pijn aan. Ze gaat zo naar de röntgen voor foto’s.’

Rob en Lotte bleven bij Hanneke. Toen de ambulance met Nico zou vertrekken, had Lotte even de gedachte dat ze elkaar moesten zien en wellicht afscheid nemen. Maar hoe zou dat moeten? Ma had pijn en kon niet in een rolstoel. Bovendien zou ze wel heel erg schrikken als ze haar man zo zag. Hij leek stabiel te zijn, anders zou hij niet vervoerd worden. Vlak voor Nico naar het EMC ging kwam de arts langs. Hij lichtte Hanneke in over de toestand van Nico.

‘Daar hebben ze veel meer expertise met multitrauma patiënten.

Ze geven hem daar de beste zorg die er is. Als het beter met hem gaat, komt hij hier terug.'

'Wanneer is dat? Morgen? Overmorgen?'

'Daar kan ik niets over zeggen, mevrouw. Ik moet gaan. Sterkte.'

Hij gaf Lotte en Rob een hand. 'Het beste en u ook sterkte met alles. Zo'n ongeluk zet je leven totaal op z'n kop.'

Hanneke huilde. Rob ging naast haar op de rand van het bed zitten en hield haar stevig vast.

'Het komt vast goed, ma. Heb er maar vertrouwen in. Onze hemelse Vader weet wat we nodig hebben. Hij zorgt, dat weet u toch?'

Hanneke knikte. 'Ik weet het maar het voelt nu niet zo.'

'Zal ik met u bidden?' vroeg Rob.

De titel van het boek flitste meteen door Lottes hoofd. Zou bidden echt helpen? Ma zou niet ineens beter zijn, dacht ze cynisch. Pa al helemaal niet. Ergens was ze best benieuwd hoe dat gebed van Rob zou klinken. Ze kon blijven.

'Ik ga nog even bij pa kijken voor hij weggaat,' zei ze vlug en verdween achter het gordijn.

Ze was net op tijd, hij werd al in de ambulance geschoven. Hij knipperde een paar keer met zijn ogen maar kon niets uitbrengen.

'Ma heeft waarschijnlijk alleen haar heup gebroken,' zei ze nog snel. 'Het komt goed.'

'Wilde u mee?' vroeg de ambulancechauffeur.

'Eh, ik weet het niet, mijn moeder ligt hier nog.'

'U kunt altijd later komen.'

Lotte rilde toen ze de ziekenwagen nakeek. Het was erg koud zo zonder jas. Buiten het terrein zette de ambulance de sirene aan. Aarzelend zocht ze Rob en haar moeder weer op. Die zaten rustig bij elkaar, iets waar zij op dat moment het geduld niet voor had. Ze trok een krukje bij.

'Ik heb helemaal niets bij me,' zei Hanneke ineens. 'Ik heb alleen mijn handtas.'

'Met uw Bijbel,' zei Rob. 'Gelukkig had u uw telefoon bij u, anders had u me niet kunnen bereiken.'

‘Dat was toeval,’ zei Hanneke. ‘Ik neem die normaal niet mee naar de kerk.’

‘Toeval? Leiding misschien,’ zei Rob.

Lotte haalde haar schouders op. ‘Ik haal vanmiddag of vanavond uw spulletjes op.’

Nadat Hanneke naar de röntgen gereden was, liepen Rob en Lotte naar het restaurant. Het was al drie uur, Lotte voelde zich slap. Ze kocht wat te eten en terwijl ze het broodje wegkauwde, keek ze op haar telefoon. Twee gemiste oproepen van Leon. Ze belde hem meteen.

‘Lotte! Eindelijk! Ik was zo ongerust!’

‘Heel verhaal, Leon. Ik zal je bijpraten als ik thuis ben, oké? Ma is naar de röntgen voor foto’s en wordt waarschijnlijk geopereerd. Pa is naar het EMC gebracht. Rob is hier gelukkig ook. Hij rijdt naar Rotterdam. Oei, ik moet nodig de rest bellen.’

‘Zet het op de familieapp en kom dan eerst maar eens naar huis,’ zei hij.

‘Rob zei ook zoiets. Goed, ik eet mijn broodje op en stap in de auto. Tot zo.’

Ze zette alles wat ze wist summier op de familieapp. Vanmiddag zou ze haar zussen Hester en Hilke bellen, en Rob zou de jongste broer Klaas bijpraten. Lotte had zich als oudste dochter en als verpleegkundige als contactpersoon opgegeven. Rob, de oudste zoon als tweede.

Rob was van beroep timmerman en niet gewend aan bloed en ziekenhuizen. Al bij het zien van Hanneke die gewond in bed lag, was hij wit weggetrokken. Toch voelde hij zich geroepen om naar het EMC te gaan. Lotte had aangeboden dat zij dat wel wilde doen maar daar had hij niets van willen weten. Hij zou Klaas vragen of die ook kwam. Uiteindelijk woonde hij niet zo ver weg als Hester en Hilke.

Sofie opende de voordeur nog voor ze de sleutel in het slot stak.

‘Mama!’ Ze klemde zich aan Lotte vast. ‘Ik ben zo bang dat opa en oma doodgaan...’

‘Meisje toch.’ Lotte streek over haar haren. ‘Dat hoeft niet, ze liggen in het ziekenhuis, daar zorgen ze goed voor hen.’

‘Maar een ongeluk is toch heel e-e-erg. En pa zei dat het ernstig was en u belde niet en...’

‘Kom, laten we rustig op de bank gaan zitten.’

Ze trok haar op schoot, ook al was ze tien jaar. Saar en Joris zaten ieder aan een kant, Leon op de salontafel. Ze deed het hele verhaal, en vermeed de medische termen.

Saar probeerde haar tranen te verbergen en begon over Jasmijn. Leon viel haar in de rede waarop ze gepikeerd opstond en naar boven stampte.

‘Laat haar maar even,’ zei Lotte. ‘Ik ga straks naar haar toe.’

‘Mag ik bij oma op bezoek?’ wilde Sofie weten.

‘O, dat mag vast wel. Eerst heeft oma wat rust nodig. Ze is hard op haar hoofd terechtgekomen. Gelukkig droeg ze een helm, anders was het erger geweest. Ik denk dat ze zich een paar dagen heel rustig moet houden.’

Rob belde.

‘Hoe is het?’ vroeg Lotte.

‘Pa ligt op de intensive care. Ik heb straks een gesprek met de arts en daarna mogen Klaas en ik bij hem. Ik heb me als eerste contactpersoon opgegeven. Klaas als tweede.’

‘Dat had ik beter kunnen zijn, wat weet Klaas er nou van.’

‘Hij wilde dat zelf graag, Lotte.’

‘Ok. Dus je hebt pa niet zelf gezien?’

‘Nee, ze waren steeds met hem bezig. Ze zeiden dat hij niet meer in levensgevaar was. Hij wordt straks nog geopereerd.’

‘Waarom?’

‘Dat heb ik niet precies onthouden. Iets met zijn buik, daar zat veel bloed in. En zijn been is op meerdere plaatsen gebroken. O ja, en gekneusde ribben. Er was ook iets met zijn hoofd.’

Lotte zuchtte diep. Ze was al bang geweest voor een inwendige bloeding. Alles was mogelijk na zo’n ongeluk. Als zij erbij was geweest, had ze precies geweten wat hij had. Maar ze kon onmogelijk op twee plaatsen tegelijk zijn.

Ze herinnerde zich de stage op de SEH. Af en toe kwam daar iemand

binnen die een ongeluk had gehad, een traumapatiënt. Was er sprake van schade aan meerdere organen, gewrichten, spieren, botten? Daar gebruikten ze een score voor. Dat had ze vanmorgen moeten vragen toen ze bij haar vader in de traumakamer stond. Hoe hoog zijn ISS-score, de Injury Severity Score, was. Was die hoger dan 16, dan was er sprake van een multitrauma.

‘Dank je, Rob. Ik ga morgen naar hem toe, dan vraag ik meer details. Daarna moeten we twee bezoeken maken.’

‘Dat is zo,’ zei Rob. ‘Ik heb niet veel staan op dit moment, hartje winter kan ik niet veel doen. En anders wachten ze maar even.’

‘Dat kan ik niet zeggen,’ zei Lotte. ‘Patiënten moeten verzorgd worden. Gelukkig ligt ma in mijn ziekenhuis, dat maakt het eenvoudiger.’

‘Ik blijf tot pa stabiel is en we hem gezien hebben. Heb jij Hester en Hilke al gebeld?’

‘Nee, dat ga ik nu meteen doen.’

‘Ik leg zijn leven en dat van ma in Gods handen,’ zei Rob. ‘Hij zorgt. Ook nu.’

Dat Rob in zo’n lastige situatie zoiets zo rustig kon zeggen! Hij geloofde het ook echt. Diep van binnen voelde ze een steek van jaloezie. Haar ogen werden warm, ze slikte een paar keer. Huilen? Daar had ze geen tijd voor.

Rob had iets wat zij niet had maar wel naar verlangde. Hoe kon zij dat krijgen? Wat moest ze daarvoor doen? Allerlei vragen tuimelden door haar hoofd. Dat deed haar denken aan de tijd van haar inzinking. Te veel zaken waar ze zich zorgen om maakte, te veel dingen die ze wilde beheersen. Zo mocht het nu niet gaan, ze wilde sterk zijn. God moest echt even wachten.

‘Tot later, Rob.’

‘Dag zus, houd je taai, hè?’

Voor ze Hester kon bellen kreeg ze telefoon van het ziekenhuis. Haar moeder werd inderdaad geopereerd, aan haar heup. Ze was al naar de OK gebracht.

‘Fijn dat ik op de hoogte word gehouden,’ zei Lotte. ‘Ik kom

vanavond weer langs, als ze op zaal ligt.'

Hester bellen. Daarna Hilke. Ze waren allebei erg ongerust en wilden meteen in de auto stappen. Ze woonden in Zeeland.

'Morgen is vroeg genoeg,' zei Lotte beslist. 'Bovendien, ma wordt nu geopereerd. Het duurt wel even voor ze aanspreekbaar zal zijn. Dan is het al ver in de avond. Rob en Klaas zijn kort bij pa geweest. Op de IC mag je niet lang blijven. Ze houden ons uiteraard op de hoogte. Morgen is echt handiger, ook voor mij.'

Schoorvoetend gingen haar zussen akkoord.

Leon kwam naast haar zitten. 'Wil je wat drinken? Glas wijn misschien?'

'Nee, nu niet, dank je. Doe maar thee.'

Hij zette het voor haar. 'Wat doen we met eten?'

'O ja, dat moet ook. Eh, even denken. Soep met stokbrood, had ik bedacht. Zet jij de oven aan?'

Na de thee liep ze naar boven en klopte op de deur van Saar.

'Mag ik binnenkomen?'

Geen reactie. Ze voelde aan de klink. Dicht. Ze klopte harder. Saar had vaak oortjes in, dan hoorde ze niets. Na nog twee keer op de deur bonzen, ging die open.

'Sorry mama, ik hoorde het niet.' Ze schoof op bed en kruiste haar benen. 'Hoe erg is het met opa en oma? Ze worden wel weer beter, toch?'

Lotte plofte op Saars bureaustoel en sloeg haar benen over elkaar. 'Dat hoop ik wel, ja. Het zal nog wel een tijdje duren. Oma zal misschien eerder naar huis kunnen dan opa. Ik kan het nog niet overzien.'

Saar wreef in haar ogen. 'Ik vind het echt heel erg akelig. Had dat meisje dat achter het stuur zat echt te veel gedronken?'

'Ja, ze moest blazen van de politie. Het was duidelijk.'

'Hoe oud was dat meisje?'

'Dat weet ik niet, wel dat ze in de auto van haar vader reed.'

'Die zal niet blij zijn.'

'Nee, dat denk ik ook niet.'

‘Krijgt ze een boete?’

‘Dat zal vast wel. We zullen dat later wel horen misschien. Of niet.’

Saar keek naar haar handen. ‘In mijn klas zijn er zeker twee die al alcohol drinken.’

‘Nee toch! En dat in de brugklas. Je hersens zijn nog volop in ontwikkeling. Doen ze het stiekem?’

Saar knikte. ‘Jasmijn en ik gaan niet met hen om maar anderen wel. Ze vinden zichzelf heel stoer.’

‘Dus er zijn groepjes in de klas?’

Saar knikte.

‘Weet de mentor dat?’

‘Ik denk het niet.’

‘Goed dat je het vertelt. Het komt vast goed met opa en oma. Ben je nog naar Jasmijn geweest?’

‘Nee, het was te koud om te fietsen en ik had ook niet zo’n zin meer.’

Lotte stond op. ‘Over een half uur ongeveer eten we. Kom je dan?’

Na het eten reed Lotte naar het huis van haar ouders om wat spul-
letjes te halen. Ze woonden aan de Rozenlaan, nummer zestien. Ze
parkeerde achter haar vaders auto, opende het tuinhak en liep door
de voortuin. Automatisch sprong het buitenlicht aan. Een paar
groenblijvende struiken stonden eenzaam in de donkere borders. De
appelboom stak zijn kale takken naar de hemel. Op het pad lagen nog
wat dorre bladeren. Het was vreemd om in een donker, stil en koud
huis te komen. Ook al kende ze het door en door, ze was er opge-
groeid, toch voelde het vijandig aan, net of ze een inbreker was. Ze
knipte het licht aan in de hal, in de woonkamer, in de keuken, op de
trap. Daarna liep ze naar boven, sloeg gewoontegetrouw de krakende
tree over. In de slaapkamer van haar ouders lag het dekbed openge-
slagen, een blauwe en een rode pyjama opgevouwen op het voeten-
eind. De gedachte dat ze nooit meer in dit bed zouden slapen overviel
haar en ze plofte neer op de rand van het bed.

Als pa het niet zou halen en ma niet volledig herstelde, wat dan?

Ze streek over het dekbed. Dat hun leven in één klap zo veranderd was, onvoorstelbaar. Wat betekende dat voor haar eigen leven? Ze zag ineens leeuwen en beren tevoorschijn komen, allerlei gedachten besprongen haar. Zij was de oudste, degene die het dichtstbij woonde.

Ze ving een blik op van zichzelf in de grote passpiegel. Gebogen rug, haar haren in een slordige staart, trieste ogen. Waar was ze mee bezig? Was zij nou die flinke oudste dochter? Ze moest zich niet mee laten slepen door sombere gedachten. Nuchter blijven nadenken, Lotte. Niet gaan doemdenken. Toch kon ze het zware gevoel niet zomaar van zich afzetten. Haar ouders waren altijd zo flink, zo lief en behulpzaam, zo vol zorg naar kinderen en kleinkinderen. De gedachte dat ze voorlopig niet konden bijspringen in hun gezin bezorgde haar nu al zoveel spanning. Ze schudde de lastige gedachten van zich af en richtte zich op praktische zaken.

Wat had haar moeder nodig? Pyjama's, ondergoed, sokken, een makkelijke broek, stevige schoenen, een badjas. Toilettas. Waar had ze die gelaten? Lotte trok alle deurtjes van het badkamermeubel open. Wat zag alles er netjes en geordend uit. Dat was haar vaders werk, dacht ze. Ma was van zichzelf chaotisch. Pa was geordend, net als zijzelf. Ze zou zijn spullen ook meteen inpakken want morgen ging ze naar hem toe. Dat werd dus alles in tweevoud. Ze gingen niet vaak op reis, hadden ze wel weekendtassen? Uiteindelijk vond ze hoog in een kast in de gang twee weekendtassen met daarin twee toilettassen.

Ze deed boven de lichten uit, liet de deuren openstaan. Beneden vond ze pa zijn telefoon en twee opladers. Ze aarzelde bij het dressoir. Daar stond in een lijst de prachtige familiefoto die ze laatst hadden laten maken. Haar ouders met hun vijf kinderen, aangetrouwden en de kleinkinderen. Zou ze die meenemen? Zou pa dat prettig vinden? Of was hij te ziek? Voorzichtig wikkelde ze de lijst in een krant. Ze zou wel zien of ze die bij hem neer zou zetten in het ziekenhuis of bij ma. Was er niet nog een foto? Ze keek rond en haar oog viel op een kleinere foto, waar ze alleen met de kleinkinderen opstonden.

De afwas stond nog in het afdruiptrek, snel zette ze de bordjes en de kopjes in de kast. In de koelkast lagen vleeswaren, melk, kaas, karbo-

naadjes. Een stronk broccoli. Wat moest ze daarmee? Weggooien? Dat kon een paar dagen wachten.

Ze ritste de tassen dicht, zette de thermostaat laag, deed alle lichten uit en trok de voordeur dicht. Net op tijd dacht ze eraan om bij de burens aan te bellen en te vertellen wat er aan de hand was. Gelukkig waren die thuis. Ze schrokken behoorlijk. Maar fijn dat ze het wisten, ze zouden een oogje in het zeil houden. Lotte liep naar de auto, zette de tassen op de achterbank en reed meteen door naar het ziekenhuis. Ma lag op een tweepersoonskamer. Het bed naast haar was leeg.

‘Dag ma, hier ben ik weer.’

Hanneke deed haar ogen open. ‘Lotte.’ Haar stem klonk zwakjes.

‘Ik heb wat spulletjes voor u gehaald, tandenborstel en zo.’

‘Goed kind.’

Ze legde alles in het kastje en zette de grote lijst er bovenop. ‘Kijk ma, die heb ik meegenomen.’

Hanneke draaide voorzichtig haar hoofd. ‘Wat lief van je.’ Ze wilde haar arm optillen, maar die zat in het gips.

‘Ik kan helemaal niets,’ zei ze zacht.

Lotte gaf haar een kus op haar voorhoofd. Nadat ze vijf minuten naast haar had gezeten, nam ze afscheid. Het voelde vreemd om haar achter te laten maar meer kon ze hier niet voor haar doen.

‘Ik ga, morgen komen Hester en Hilke.’ Ze legde het snoer met de bel op de deken. ‘Als u iets nodig hebt, kunt u bellen hè?’

Later die avond zaten Lotte en Leon samen in de huiskamer. De televisie was uit. Lotte had iedereen gebeld die het laatste nieuws moest weten. Haar vaders situatie was ernstig maar niet levensbedreigend. Wel werd hij onder narcose gehouden totdat zijn functies verbeterd waren.

De heupoperatie van ma was goed gegaan. Haar arm was niet gebroken, er zat wel een scheurtje in het bot. Ze had er gips omheen. En ze had een hersenschudding.

Lotte legde haar benen op het voetenbankje, propte een kussen onder haar hoofd en pakte haar telefoon.

‘Leg die maar eens weg, je hebt genoeg gedaan,’ zei Leon terwijl hij naast haar schoof.

Hij sloeg zijn arm om haar heen en trok haar stevig tegen zich aan. ‘Wat een dag. Gaat het een beetje?’

‘Ja, best wel, ik sta nog steeds stijf van de adrenaline. Voorlopig zal ik niet in slaap vallen.’

‘Ik ook niet,’ bekende Leon. ‘Wat een nare dag. Hopelijk heeft dat meisje die dat veroorzaakt heeft er wat van geleerd, naast de boete die ze zal krijgen. Gelukkig leven je ouders allebei, Lotte. Het had veel erger kunnen zijn.’

‘Ik weet het. Ze hebben eigenlijk nooit iets. Gek, je gaat er gewoon van uit dat ze er altijd zijn. Oppassen zal voorlopig niet aan de orde zijn.’

‘Denk ik ook niet. Hoe moet dat als we woensdag een sessie bij de therapeut hebben? Heb je daar al aan gedacht?’

‘Ja, dat weet ik, ik heb ook onze boeken gevonden. We hebben geen tijd besteed aan de opdrachten. Wat moesten we voorbereiden?’

‘Elkaar iedere dag in de ogen kijken. Vier minuten.’

‘O ja, die. Hebben we één keer gedaan.’

Ze herinnerde zich die speciale avond. De kerstboom stond nog in de kamer, alle andere lichten waren uit.

‘Denk jij weleens terug aan onze trouwdag?’ had ze toen aan Leon gevraagd. ‘Wat je dan allemaal niet belooft aan elkaar, terwijl je eigenlijk geen flauw idee hebt hoe het werkelijk zal gaan in je huwelijk.’

Hij lachte. ‘Die trouwbeloftes, als ik daaraan terugdenk. Hoe was het ook alweer? In goede en kwade dagen, in rijkdom en armoede, bij gezondheid en ziekte. Dat je elkaar nooit zult verlaten.’

Hij was opgestaan, handen in zijn zakken.

Ze had hem nagekeken. Zou ze het zeggen? Dat ze zich deze zomer daar een voorstelling van had gemaakt, hoe het zou zijn om alleen verder te gaan?

Hij dacht aan de vreemde zomernachten in zijn jongensbed. Zou hij opbiechten dat hij eraan gedacht had hoe het zou zijn om alleen verder te gaan?

**Verder lezen? Dit boek is verkrijgbaar via de webshop op www.tripleboeken.nl en in de (christelijke) boekhandel.
Zie ook onze andere uitgaven op de website.**

Waar je thuis bent • Nettie Dees
ISBN 9789083680972 | 220 pagina's | Hardcover | € 19,95

DICHTBIJ • INSPIREREND • RAAK